

Onderzoek | Advisering | Procesbegeleiding

Rapportage
*Onderzoek
herindelingsvarianten
gemeente*

Gemeente Renkum

Rapportage
Onderzoek
herindelingsvarianten
gemeente

Gemeente Renkum

24-06-2025

Projectnummer: 21702

Auteurs:

Hannemarie Hardeman

Nick Reintjes

Movementem BV

T 0575 84 3738

E info@movementem.nl

W www.movementem.nl

Movementem werkt conform de Gedragscode voor Onderzoek & Statistiek van het Nederlandse Data & Insights Network (D&IN) en mag het Fair Data Keurmerk voeren, waarmee wordt aangetoond dat op verantwoorde wijze met data en persoonsgegevens wordt omgaan. Tevens is Movementem aangesloten bij de Europese Vereniging voor Marktonderzoek (ESOMAR) en wordt voldaan aan de Internationale Code voor Markt- en sociaalwetenschappelijk onderzoek. Dit rapport is met grote zorg samengesteld. Desondanks kan het voorkomen dat informatie fout en/of onvolledig is. Movementem is niet aansprakelijk voor enige directe of indirecte schade die zou kunnen ontstaan door het gebruik van de aangeboden informatie.

DATA &
INSIGHTS
NETWORK

Management Samenvatting	Pagina 4
1 Inleiding	Pagina 6
1.1 Onderzoeksopzet	Pagina 7
2 Resultaten	Pagina 8
3 Bijlagen	Pagina 26
Bijlage I Achtergrondvariabelen	Pagina 27
Bijlage II Onderzoeksverantwoording	Pagina 28

Management Samenvatting

Uit de resultaten blijkt dat de inwoners sterke gevoelens hebben over de bestuurlijke toekomst van hun gemeente. Over het algemeen gaven veel respondenten aan waarde te hechten aan het behoud van het huidige gemeentelijke karakter. Wanneer respondenten zich moesten uitspreken over mogelijke samenwerkingen met buurgemeenten, werd Wageningen het vaakst genoemd als voorkeursoptie.

Respondenten gaven onder meer aan dat zij met Wageningen een positieve associatie hebben en dat zij daar regelmatig gebruik maken van voorzieningen zoals winkels, onderwijsinstellingen, culturele activiteiten, sportaccommodaties en gezondheidszorg.

Aan de andere kant kwamen gemeenten zoals Rheden en Arnhem relatief vaak naar voren als minst wenselijke samenwerkingspartners. Op de vraag wat men verwacht van een herindeling met specifieke gemeenten, werd Wageningen vooral genoemd in verband met het behoud van de huidige situatie en enkele verbeteringen. Bij een scenario waarin Renkum zou worden samengevoegd met Rheden, verwachtten respondenten eerder negatieve gevolgen, vooral op het gebied van sociale voorzieningen en financiën. Ook bij Arnhem leefden bij respondenten zorgen over mogelijke schaalvergroting en verlies van de nabijheid van de dienstverlening.

Bij de vragen over een mogelijke splitsing van de gemeente werd duidelijk dat de voorkeuren per kern verschillen. In bijna alle kernen is er in zekere mate een voorkeur voor aansluiting bij Wageningen, maar er zijn verschillen zichtbaar. Respondenten afkomstig uit Heelsum, Doorwerth en Oosterbeek noemden ook andere gemeenten als mogelijke toekomstige partners. In algemene vinden de inwoners bij een splitsingsscenario de verwachte impact op dienstverlening, verbondenheid tussen de kernen en behoud van identiteit

van groot belang. Velen gaven aan bang te zijn voor verlies van het dorps karakter, toename van afstand tot gemeentelijke loketten en verslechtering van de kwaliteit van dienstverlening.

Respondenten werd ook gevraagd wat volgens hen behouden zou moeten blijven in geval van een herindeling. De meest genoemde aspecten waren de rust en het groene karakter van de omgeving, de lokale dienstverlening en de nabijheid van voorzieningen. Er kwam tevens een duidelijke wens naar voren voor transparante communicatie vanuit de gemeente over vervolgstappen.

Traditionele informatiekanalen zoals huis-aan-huisbladen en de gemeentelijke website werden daarbij het meest genoemd, naast digitale middelen zoals e-mail en nieuwsbrieven. Ook gaven sommige respondenten de voorkeur aan fysieke bijeenkomsten voor het verkrijgen van informatie of het stellen van vragen.

Inleiding

Benaderen doelgroep

In opdracht van de gemeente Renkum heeft Movement een onderzoek uitgevoerd naar de bestuurlijke toekomst van de gemeente onder de 1.938 leden van Renkum Spreekt. De panelleden hebben de mogelijkheid gehad om de vragenlijst in te vullen tussen 6 en 27 mei 2025. Er is 1 keer een reminder verstuurd, aan iedereen waarvan nog geen ingevulde vragenlijst was ontvangen.

Deelnemers

In totaal hebben 703 panelleden de vragenlijst volledig ingevuld. Een responsrate van 39%. De open link is 699 keer ingevuld.

Met het aantal respondenten (1402) kunnen met een betrouwbaarheid van 95% en een foutmarge van 2,52% uitspraken worden gedaan over de populatie.

Resultaten weergave

De resultaten van dit onderzoek worden in het voorliggende document beschreven middels diagrammen en tabellen.

Door routes in de vragenlijst en vragen waarbij meerdere antwoorden mogelijk zijn, kan het voorkomen dat het aantal respondenten en/of het

aantal antwoorden niet overal gelijk is in deze rapportage. Om deze redenen wordt ter volledigheid bij de resultaten aangegeven hoeveel respondenten ('n') de betreffende vraag hebben beantwoord. Door afrondingsverschillen telt niet alles op tot 100%. Bij sommige vragen konden respondenten meerdere antwoorden geven. Het totale percentage komt dan hoger dan 100% te liggen.

In bijlage 1 van deze rapportage staan de achtergrondgegevens van de respondenten weergegeven. Deze bijlage is aan het einde van deze rapportage te vinden.

In bijlage 2 van deze rapportage wordt nader ingegaan op de betrouwbaarheid, nauwkeurigheid en representativiteit van de resultaten. Deze bijlage is aan het einde van deze rapportage te vinden.

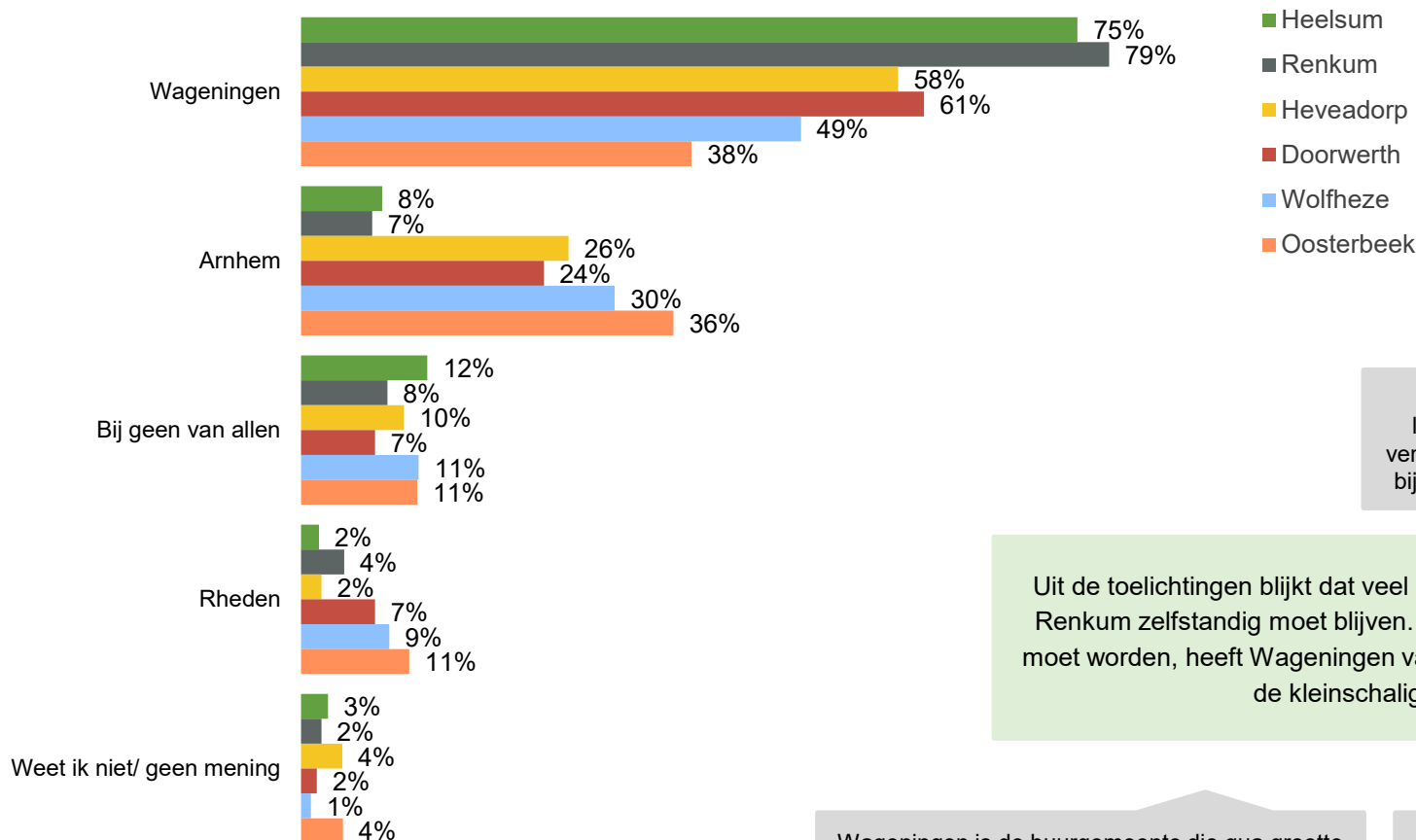
Er is een aantal open vragen gesteld aan de respondenten. Alle open antwoorden worden getoond in 'Bijlagenboek bij Rapportage Splitsing gemeente'.

Resultaten

Respondenten hebben het vaakst een positief gevoel bij Wageningen

Bij welke buurgemeente heeft u het meest positieve gevoel? (n=1402)

Wageningen is aanliggend en past qua landschappelijk karakter het beste. Bij Arnhem vermoed ik een annexatiedrift, zoals in het verleden bij meerdere grote steden in ons land is gebeleden.

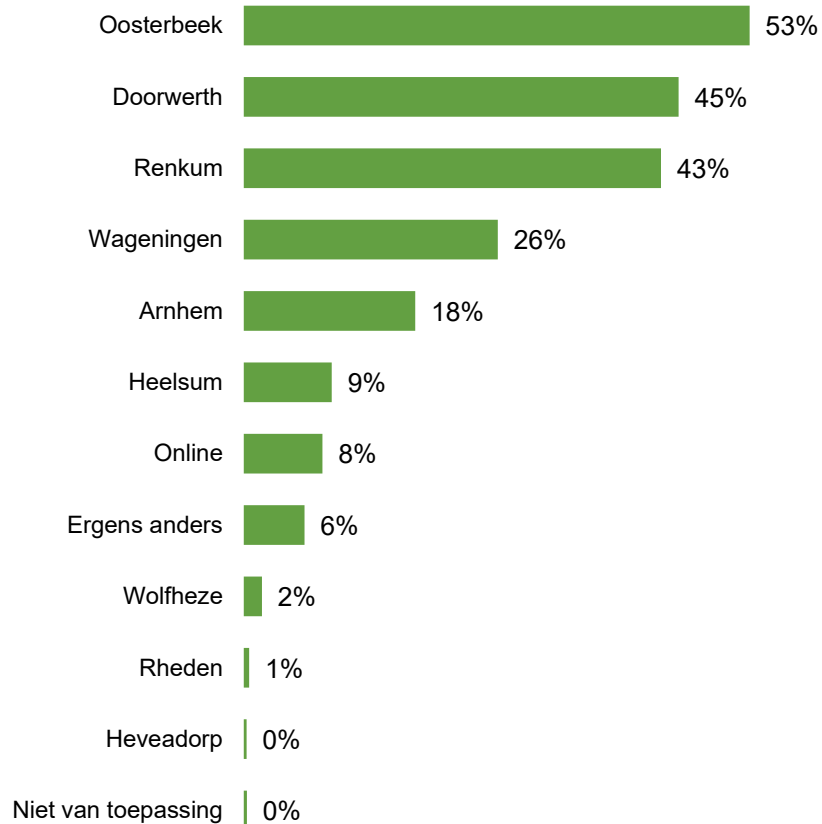
Uit de toelichtingen blijkt dat veel respondenten vinden dat Renkum zelfstandig moet blijven. Als er dan toch gekozen moet worden, heeft Wageningen vaak de voorkeur vanwege de kleinschaligheid.

Wageningen is de buurgemeente die qua grootte het beste past bij Renkum. Arnhem heeft meer grote stad allure. Renkum is kleinschaliger.

Ik ben geboren Arnhemse. En woon in Oosterbeek, dicht bij de gemeentegrens met Arnhem.

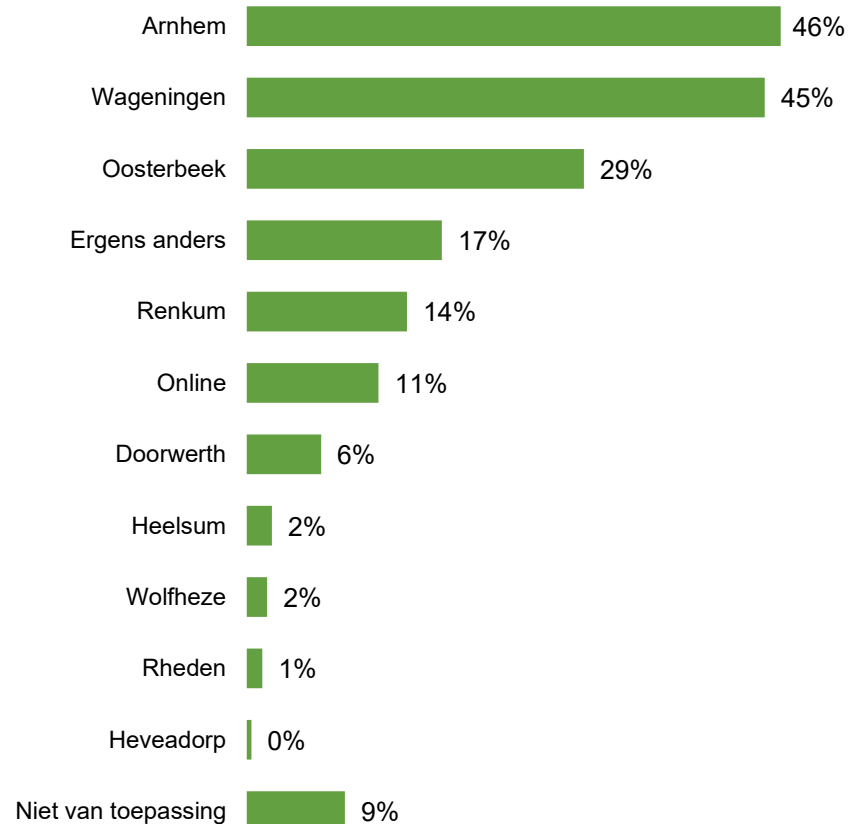
Waar gaat u vooral naartoe voor winkelen (boodschappen)? (n=1402)

U kunt meerdere antwoorden geven.

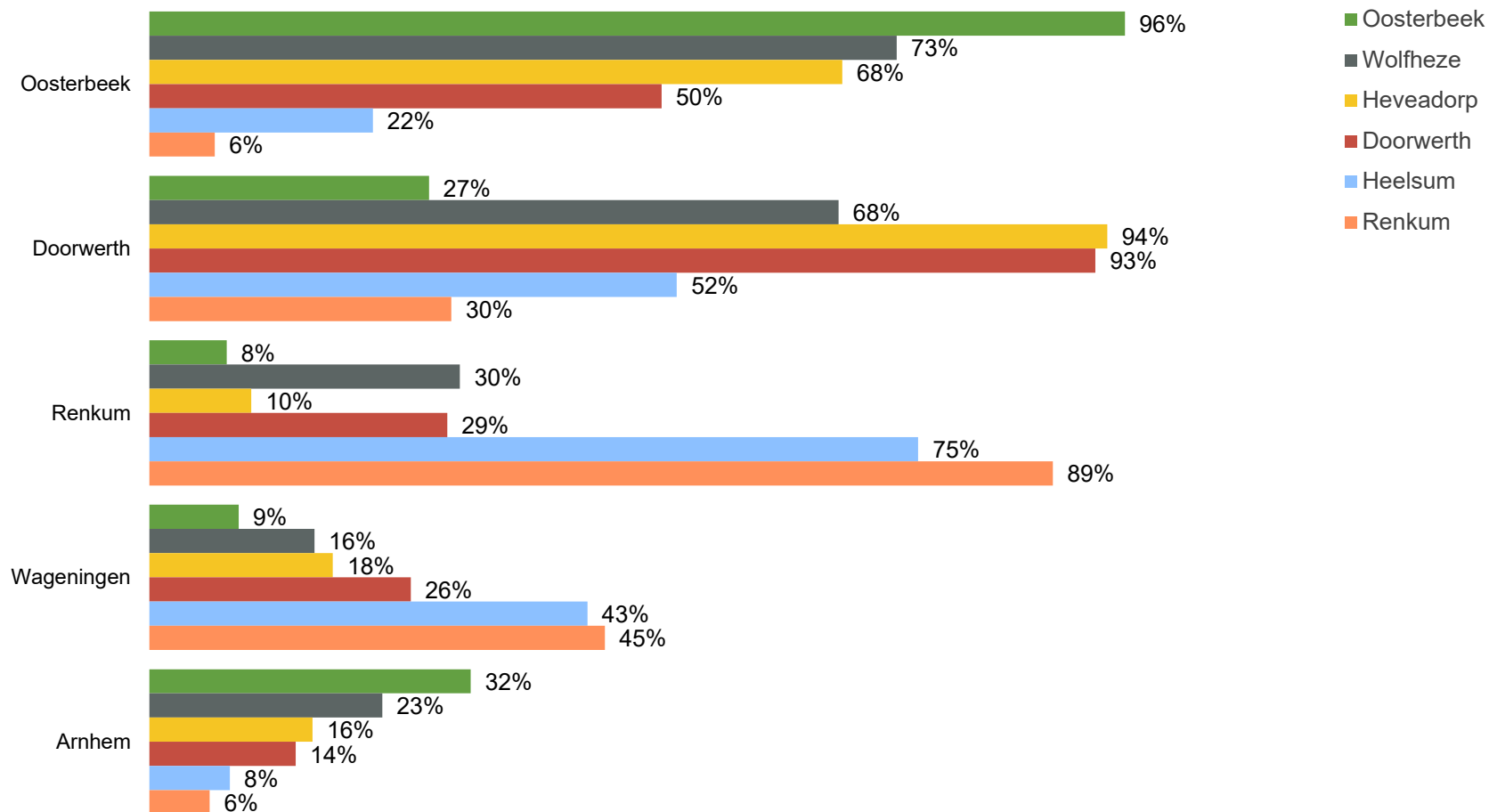
Waar gaat u vooral naartoe voor winkelen (ontspanning/vrije tijd)? (n=1402)

U kunt meerdere antwoorden geven.

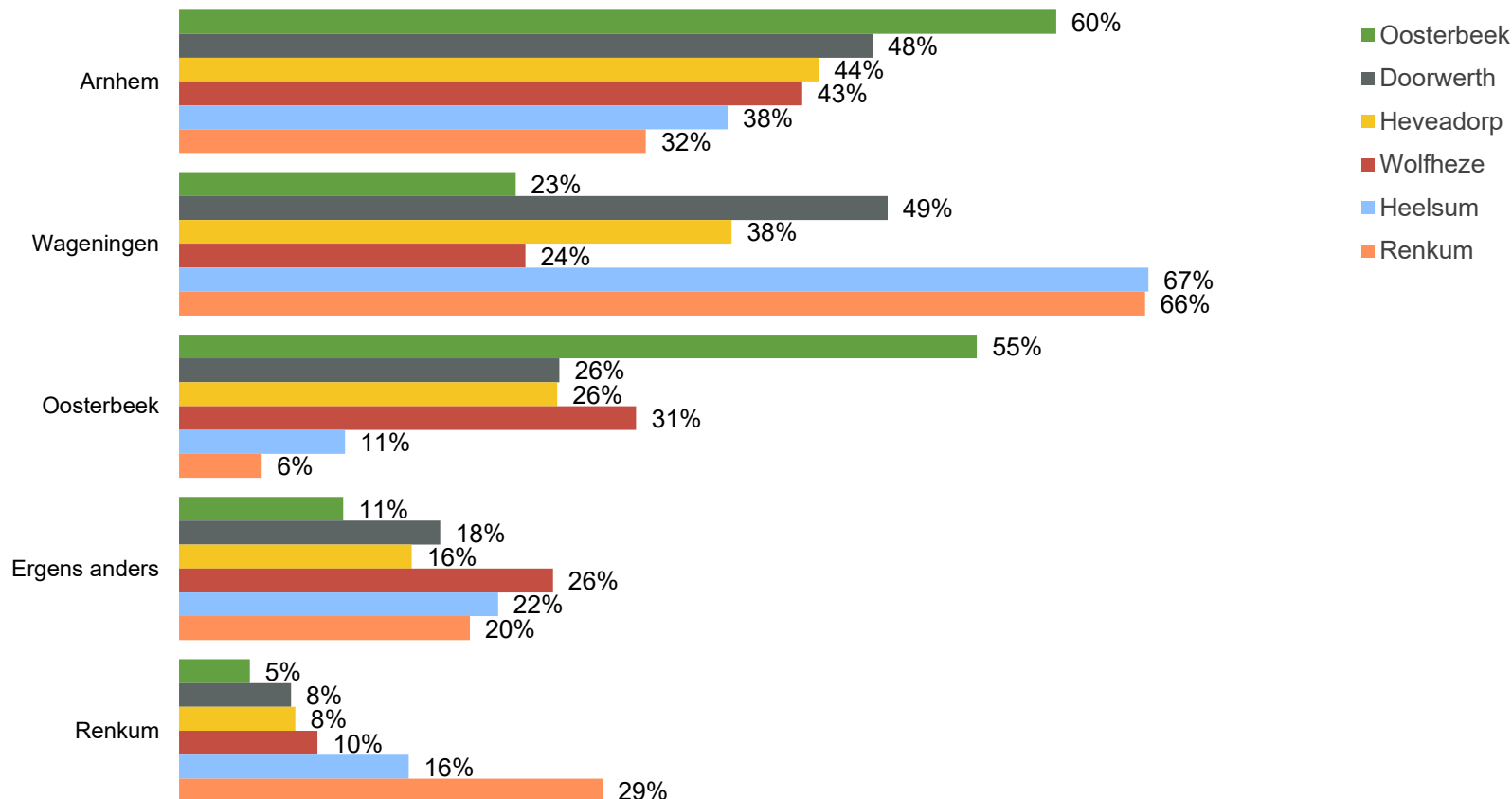
Waar gaat u vooral naartoe voor winkelen (boodschappen)? (n=1402)

U kunt meerdere antwoorden geven.

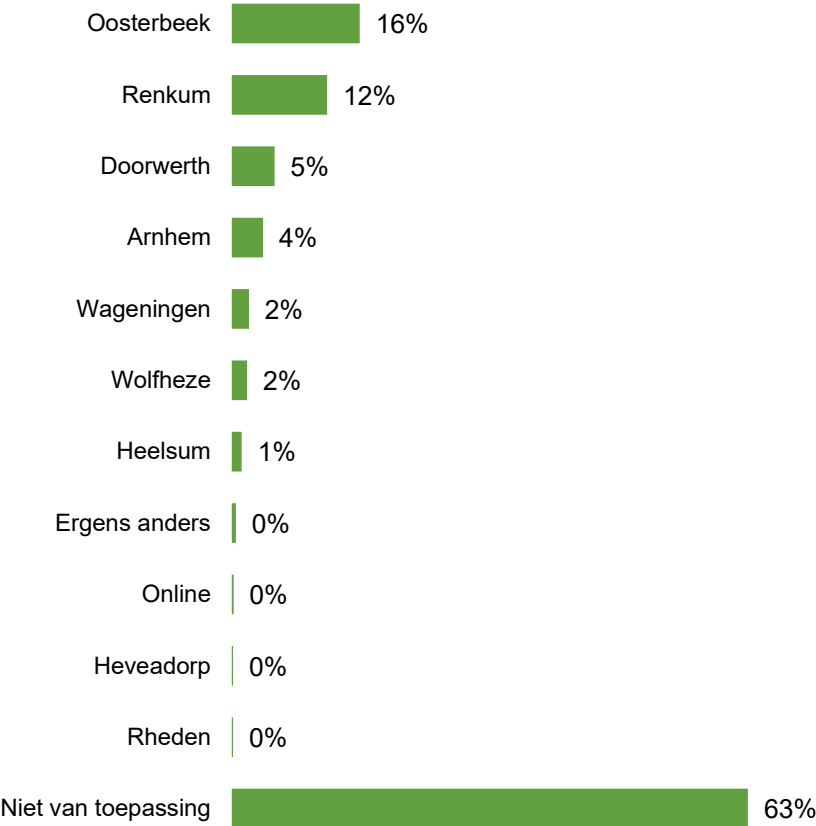
Waar gaat u vooral naartoe voor winkelen (ontspanning/vrije tijd)? (n=1402)

U kunt meerdere antwoorden geven.

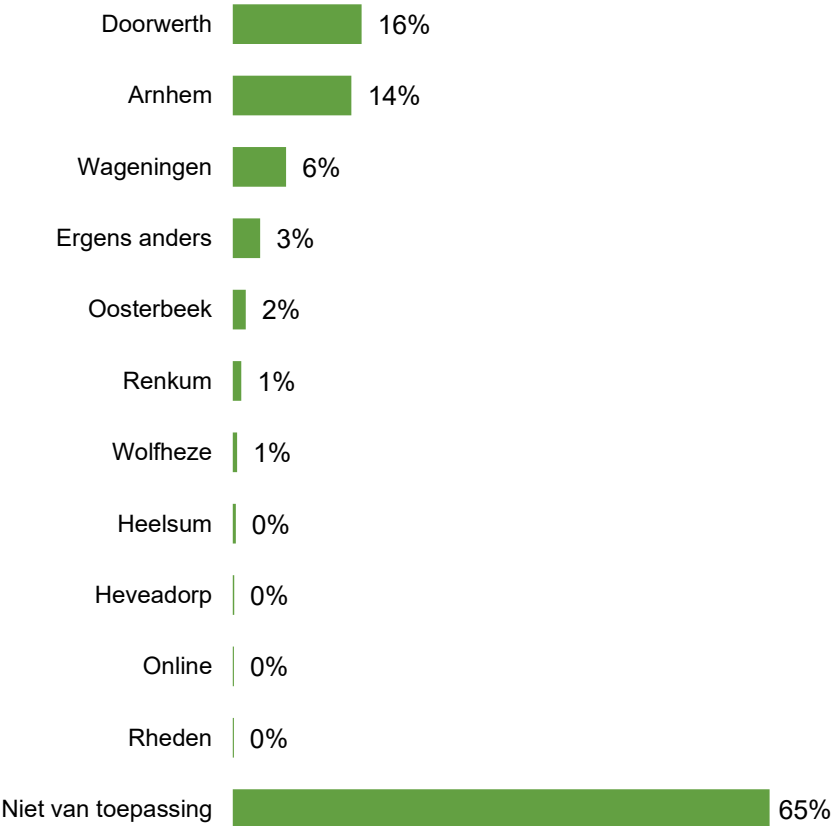
Waar gaat u vooral naartoe voor primair onderwijs (ikzelf/kinderen)? (n=1402)

U kunt meerdere antwoorden geven.

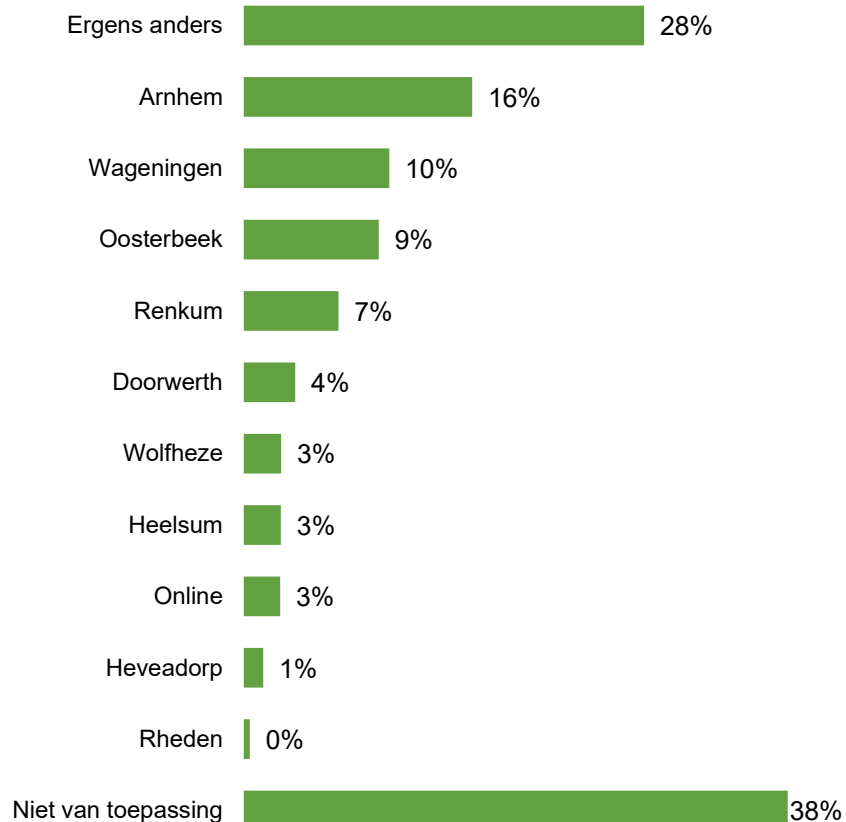
Waar gaat u vooral naartoe voor middelbaar onderwijs (ikzelf/kinderen)? (n=1402)

U kunt meerdere antwoorden geven.

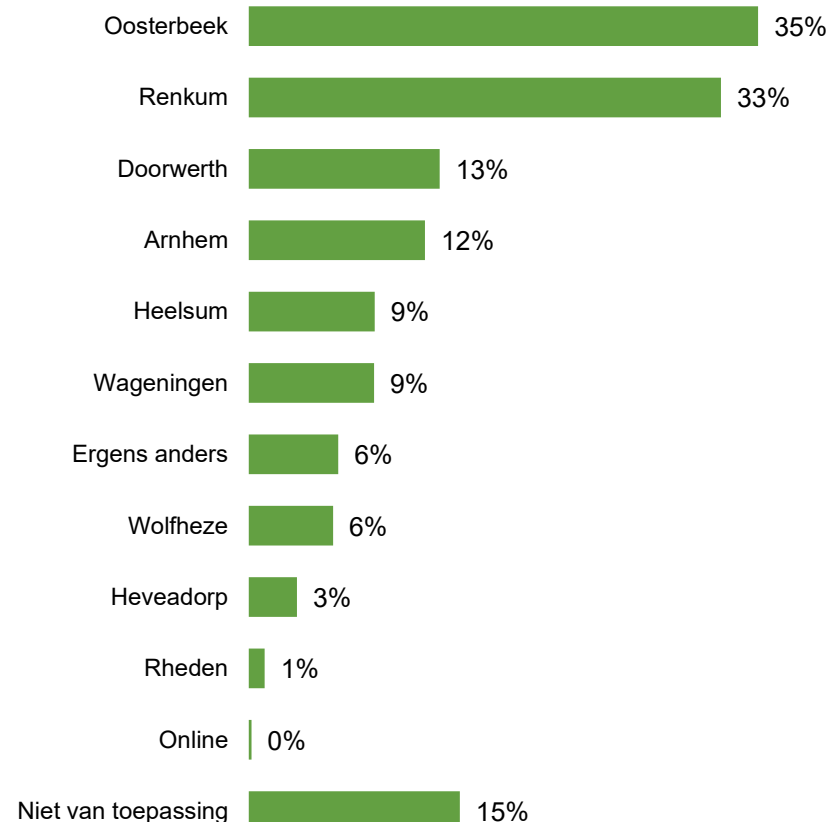
Waar gaat u vooral naartoe voor werk? (n=1402)

U kunt meerdere antwoorden geven.

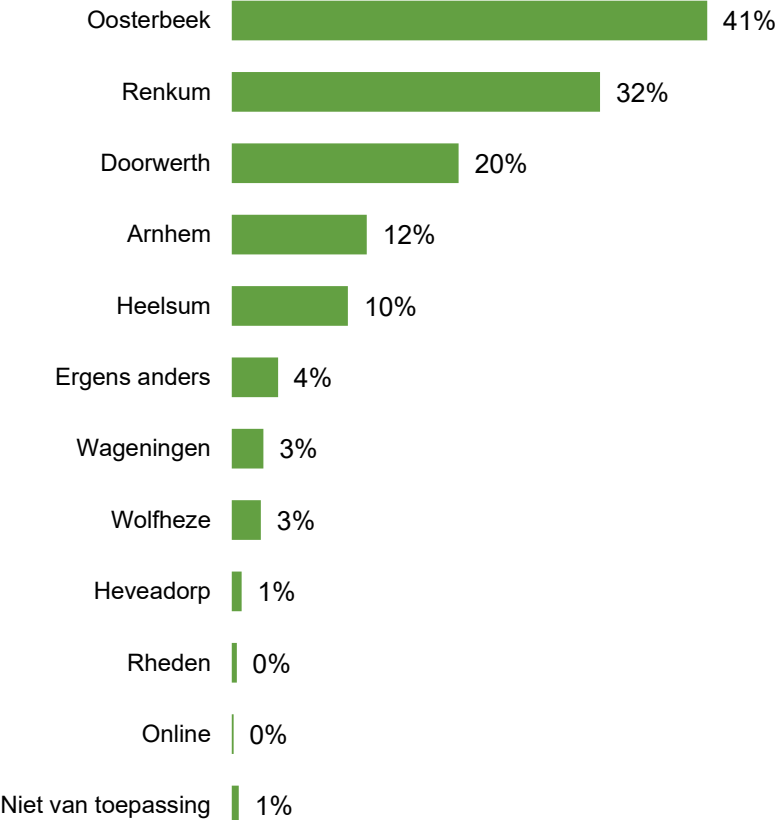
Waar gaat u vooral naartoe voor sport, bewegen en spelen? (n=1402)

U kunt meerdere antwoorden geven.

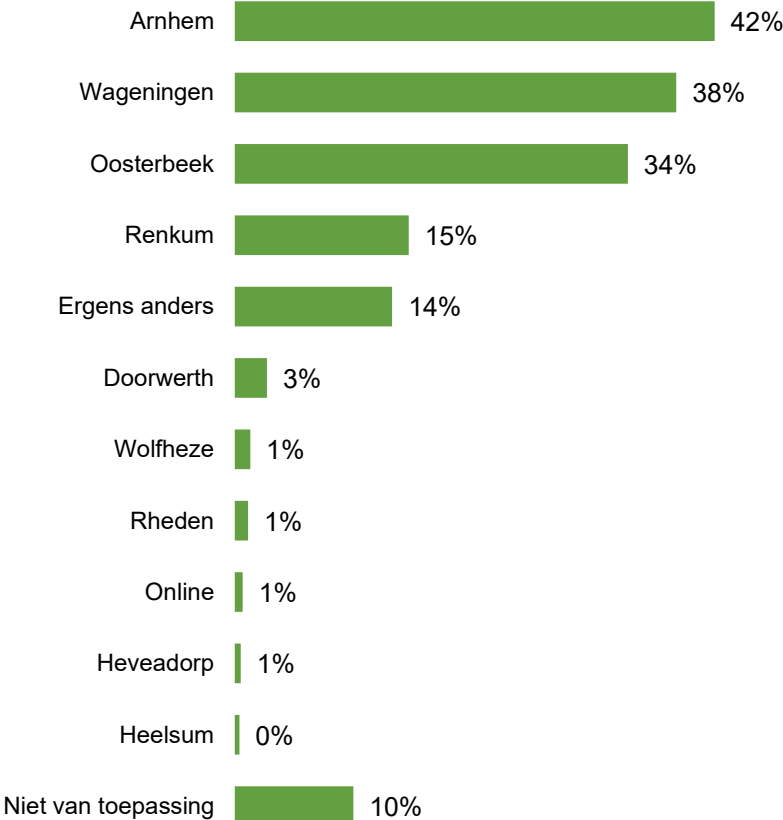
Waar gaat u vooral naartoe voor gezondheidszorg? (n=1402)

U kunt meerdere antwoorden geven.

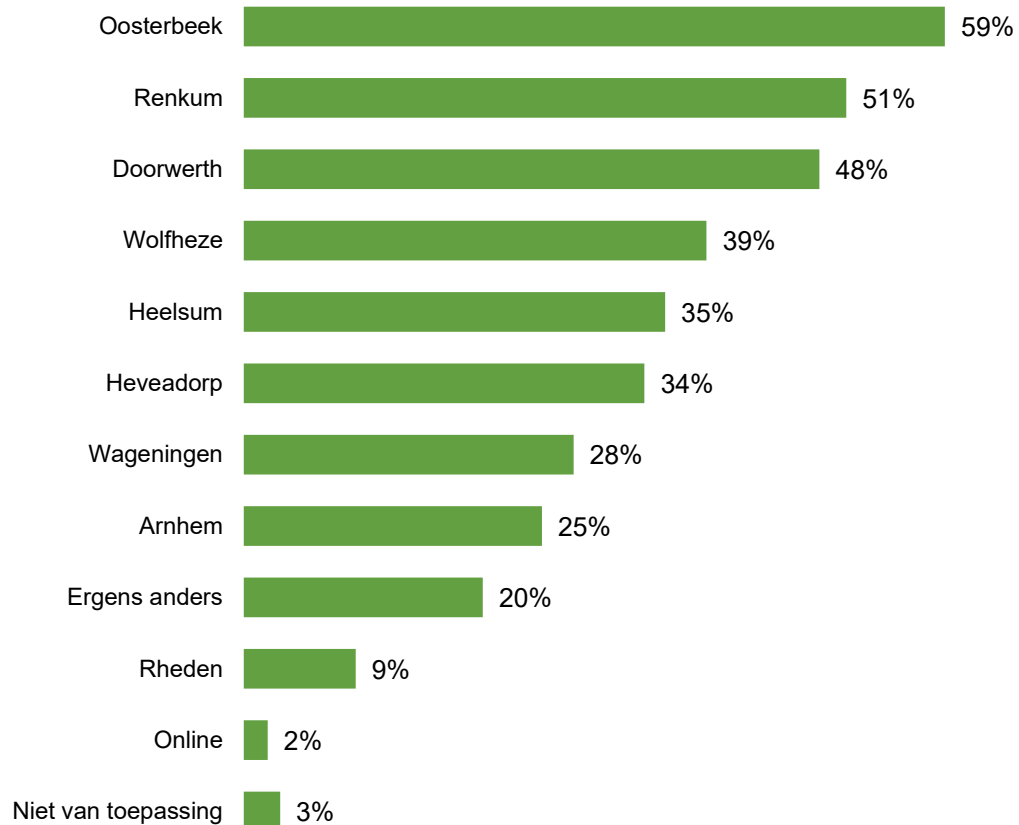
Waar gaat u vooral naartoe voor cultuur (bijvoorbeeld bibliotheek, theater)? (n=1402)

U kunt meerdere antwoorden geven.

Waar gaat u vooral naartoe voor recreatie (wandelen/ fietsen)? (n=1402)

U kunt meerdere antwoorden geven.

Waarom kiest u onderstaande woonplaats(en) om te gaan sporten, bewegen, spelen?

U kunt meerdere antwoorden geven.

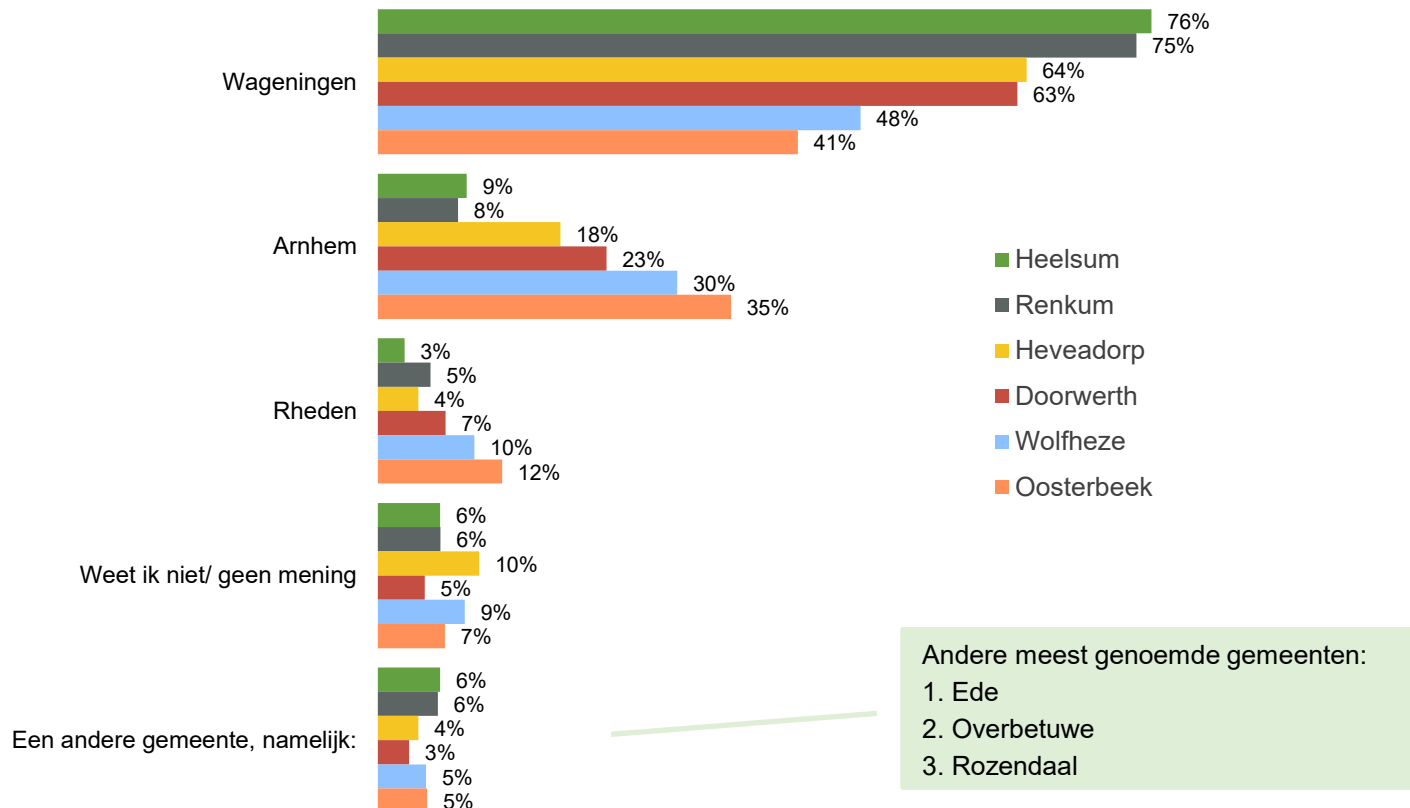
	Doorwerth n=179	Heelsum n=111	Heveadorp n=53	Oosterbeek n=517	Renkum n=445	Wolfheze n=93	Arnhem n=177	Wageningen n=118	Rheden n=16
Dichtst bij huis	75%	59%	58%	85%	82%	65%	24%	25%	6%
Anders, namelijk:	30%	40%	40%	15%	19%	29%	38%	39%	69%
Parkeermogelijkheden	22%	16%	8%	21%	22%	11%	14%	19%	25%
Goede bereikbaarheid	21%	23%	11%	30%	27%	18%	32%	32%	19%
Bepaalde winkels	11%	6%	2%	15%	8%	0%	27%	27%	0%
Kwaliteit winkelaanbod	8%	2%	0%	15%	4%	0%	19%	22%	0%
Sfeer en uitstraling winkelgebied	6%	3%	0%	15%	1%	1%	16%	29%	0%
Op de route (van bijvoorbeeld werk/school naar huis)	4%	6%	13%	5%	4%	10%	11%	9%	0%
Combinatie met ander bezoekdoel	4%	5%	4%	6%	5%	5%	11%	14%	6%
Groot winkelaanbod	3%	0%	0%	10%	2%	0%	31%	19%	0%
Dichtst bij werk	2%	3%	4%	3%	2%	4%	10%	14%	0%
Weet ik niet	1%	2%	2%	0%	0%	5%	2%	0%	6%

Waarom kiest u onderstaande woonplaats(en) om te genieten van cultuur?

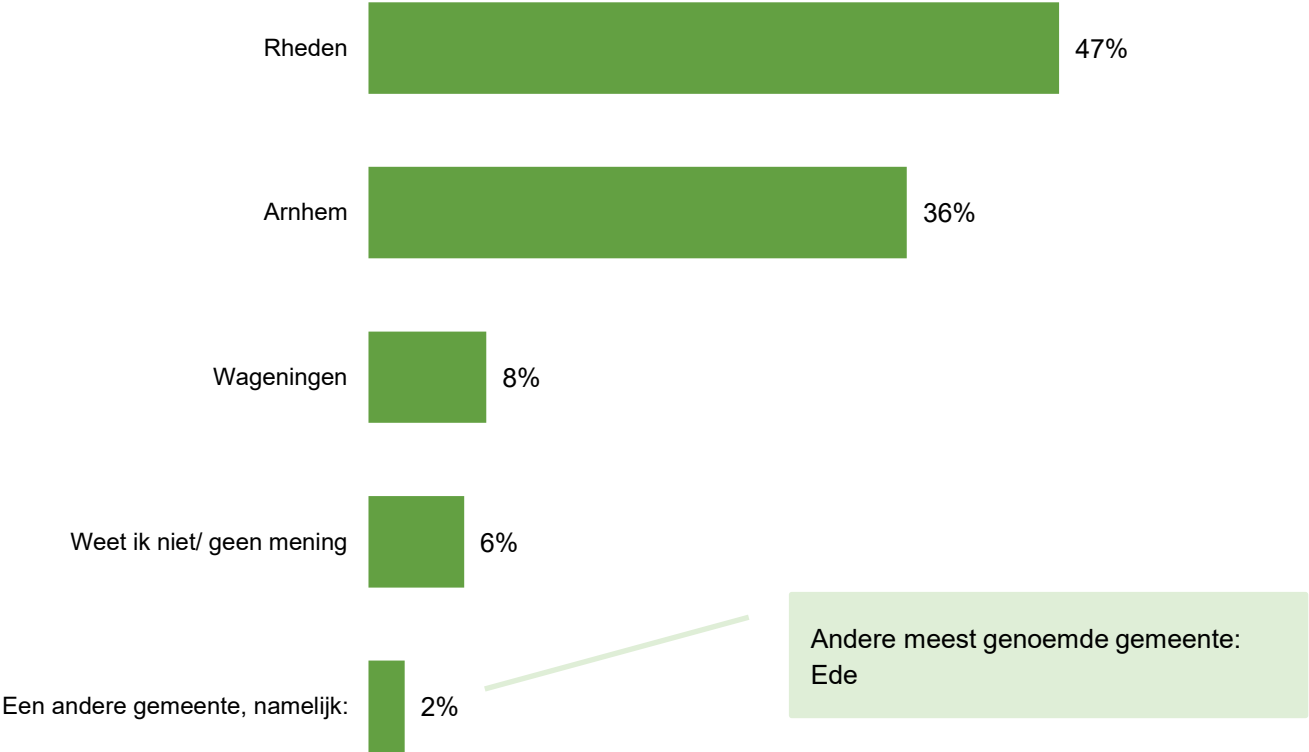
U kunt meerdere antwoorden geven.

	Doorwerth n=37	Heelsum n=5	Heveadorp n=7	Oosterbeek n=495	Renkum n=203	Wolfheze n=21	Arnhem n=590	Wageningen n=526	Rheden n=16
Dichtst bij huis	65%	60%	29%	75%	78%	67%	25%	33%	0%
Dichtst bij werk	0%	0%	14%	3%	1%	0%	2%	2%	0%
Op de route (van bijvoorbeeld werk/school naar huis)	3%	20%	0%	3%	3%	0%	3%	3%	0%
Groot winkelaanbod	0%	0%	0%	5%	1%	0%	27%	17%	0%
Bepaalde winkels	5%	0%	0%	10%	6%	5%	14%	17%	0%
Kwaliteit winkelaanbod	5%	20%	0%	12%	2%	5%	17%	18%	0%
Sfeer en uitstraling winkelgebied	3%	0%	0%	13%	2%	10%	17%	29%	0%
Goede bereikbaarheid	38%	20%	14%	31%	25%	38%	31%	45%	13%
Parkeermogelijkheden	27%	0%	43%	23%	18%	33%	11%	31%	6%
Combinatie met ander bezoekdoel	11%	0%	0%	10%	9%	14%	12%	11%	0%
Anders, namelijk:	22%	0%	14%	17%	13%	24%	41%	36%	56%
Weet ik niet	3%	20%	29%	4%	6%	5%	2%	1%	38%

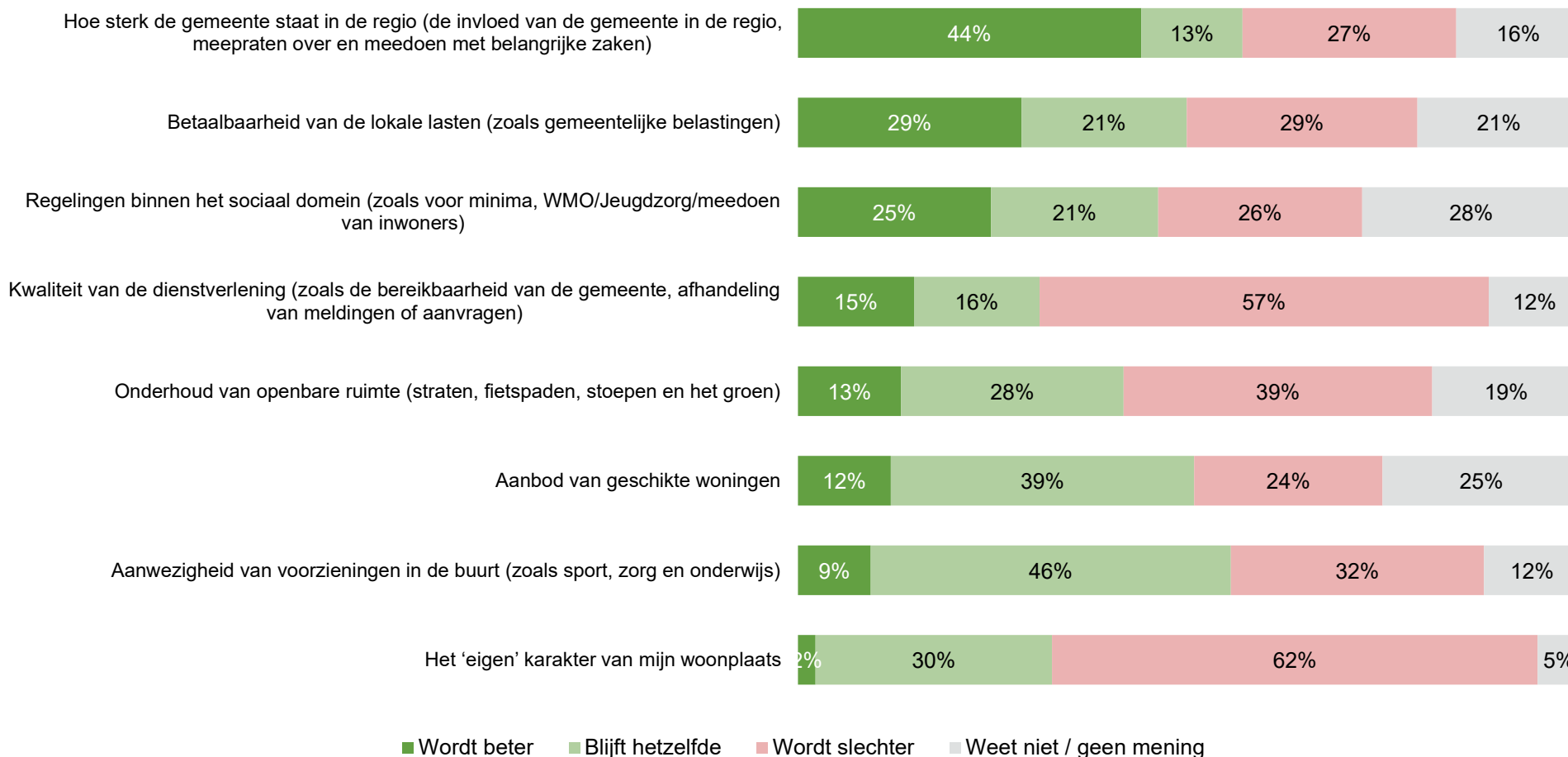
Stel, de gemeente Renkum gaat in zijn geheel samen met een andere gemeente, welke gemeente vindt u dan het best passen? (n=1402)

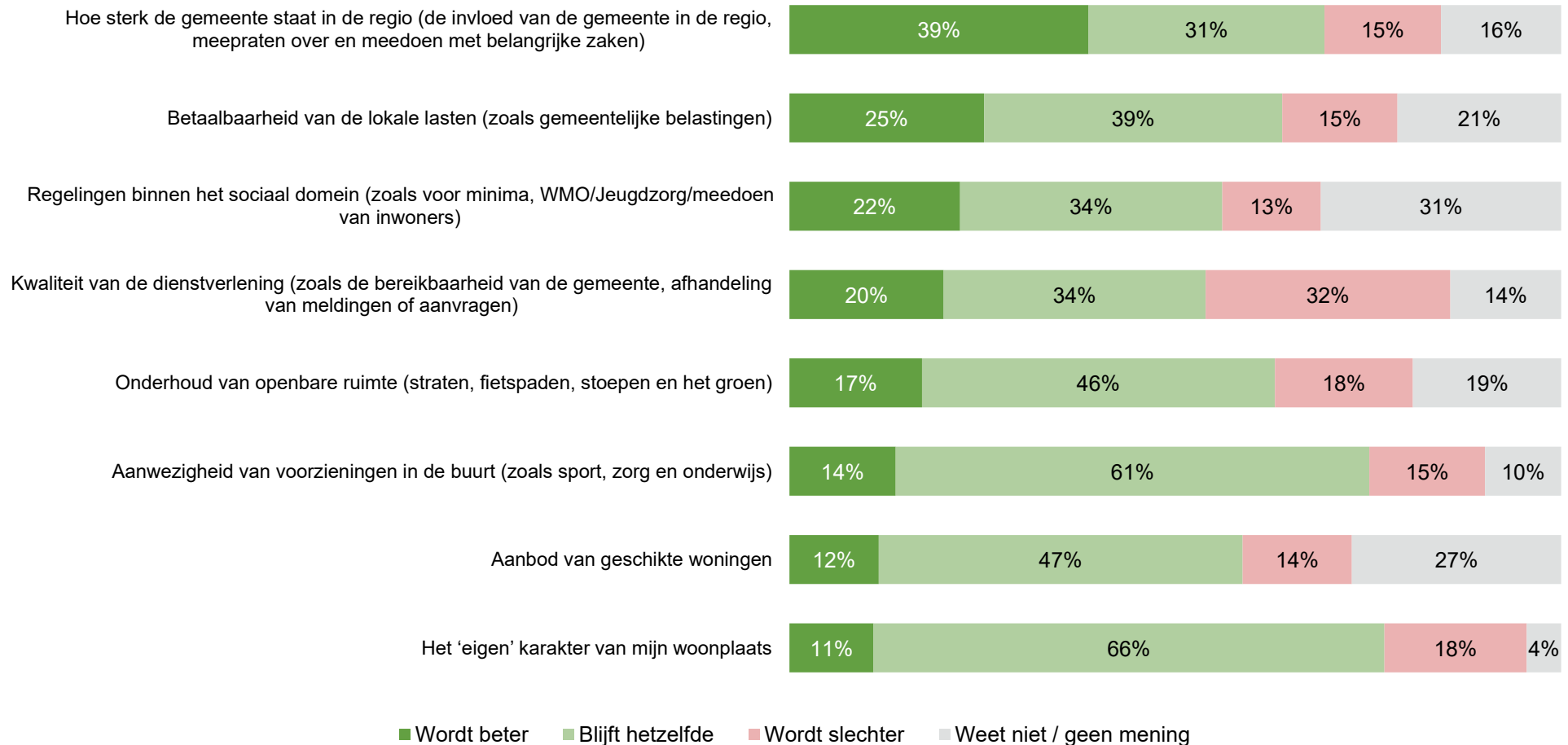
Stel, de gemeente Renkum gaat in zijn geheel samen met een andere gemeente, welke gemeente vindt u dan het minst goed passen? (n=1402)

Wat verwacht u dat er door een herindeling met Arnhem verandert vergeleken met de huidige situatie?

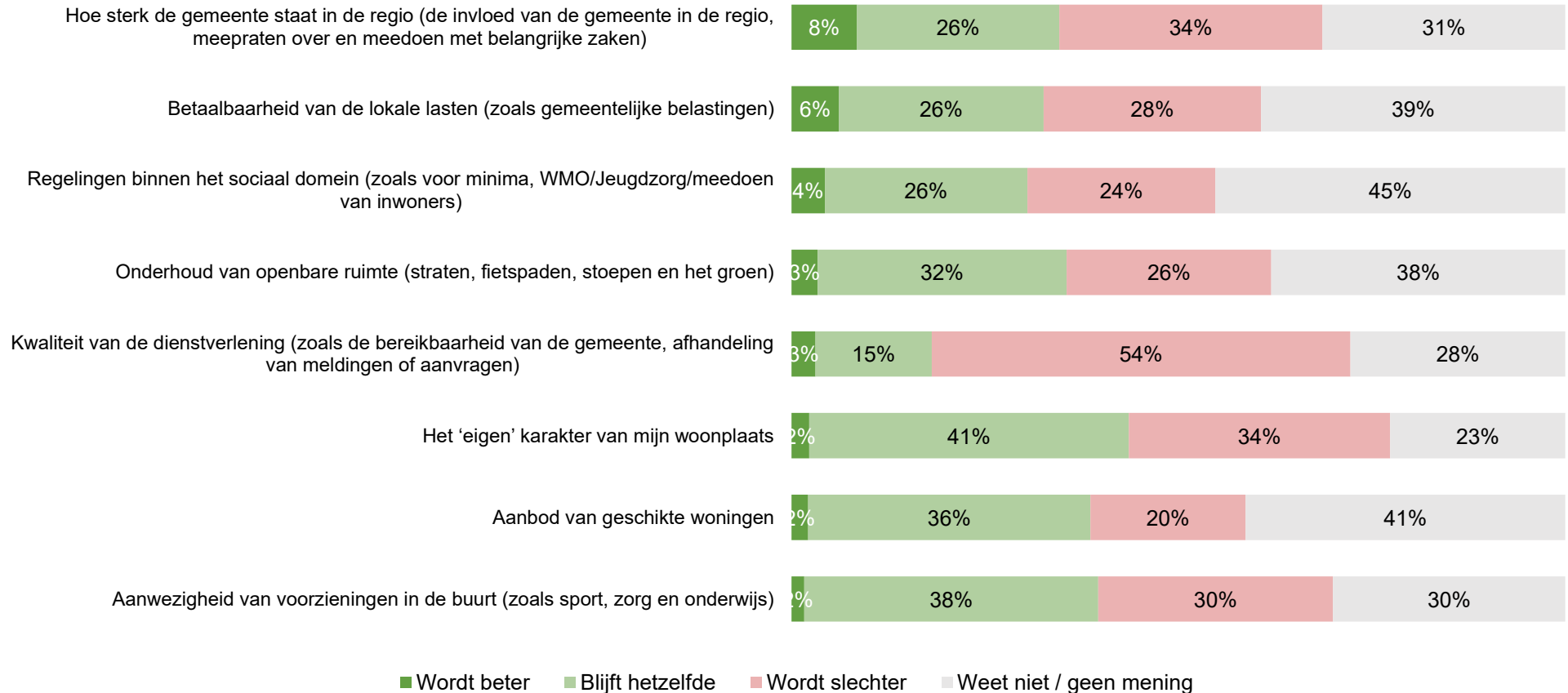

Wat verwacht u dat er door een herindeling met Wageningen verandert vergeleken met de huidige situatie?

Verwachtingen over een fusie met Rheden zijn overwegend negatief, vooral binnen kwaliteit van dienstverlening

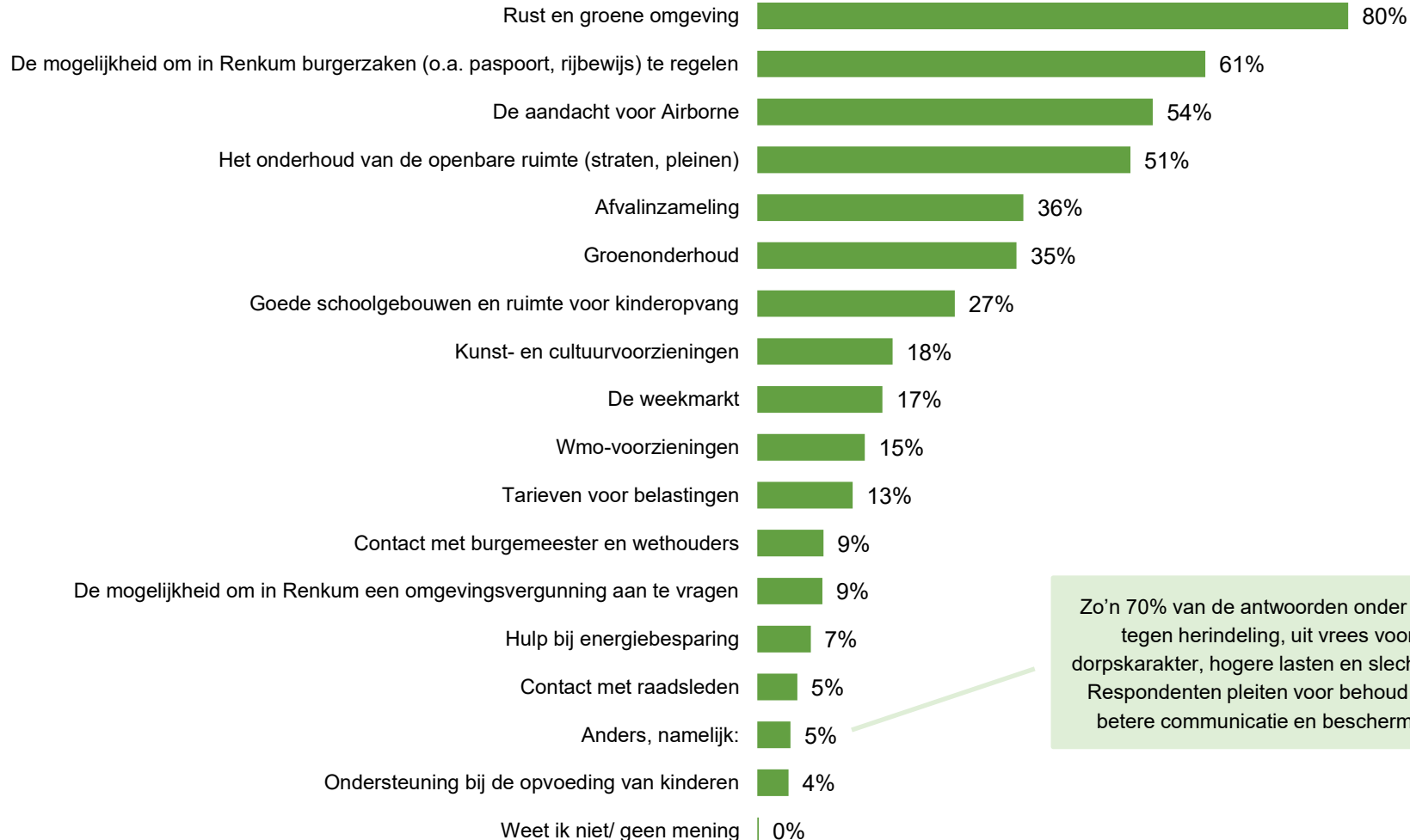
Wat verwacht u dat er door een herindeling met Rheden verandert vergeleken met de huidige situatie?

Rust, groen en lokale dienstverlening moeten bij herindeling Renkum zoveel mogelijk behouden blijven

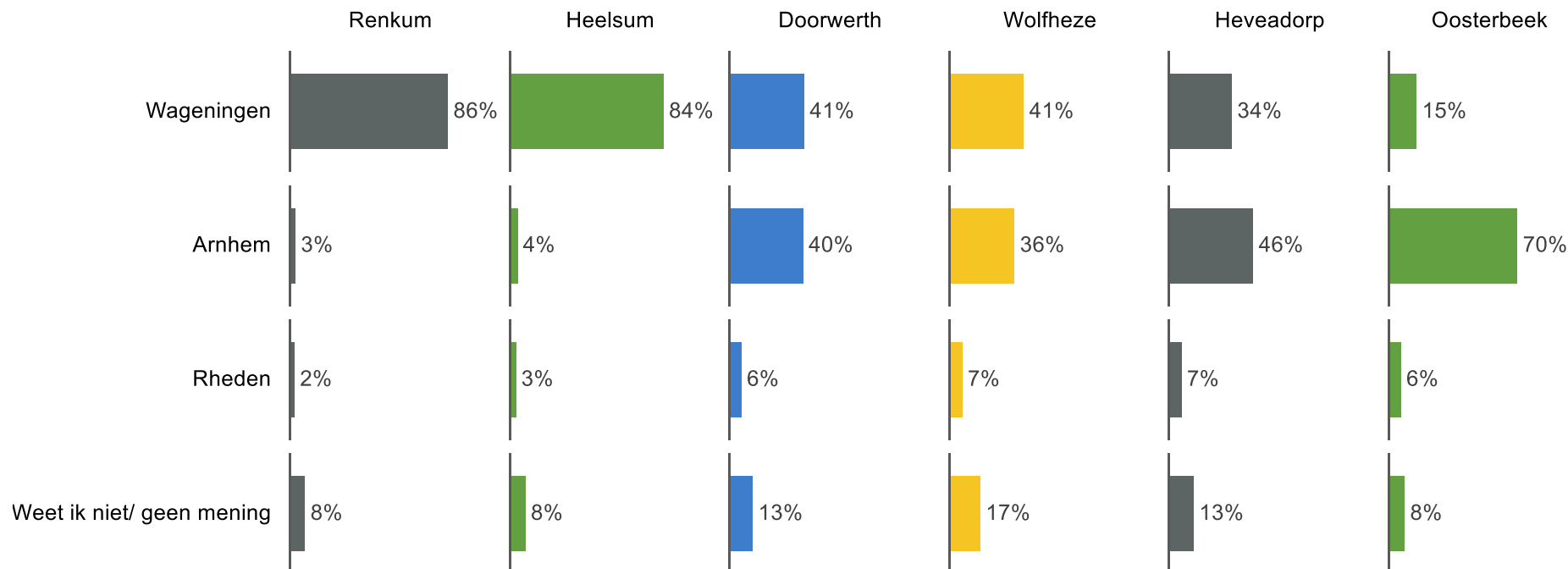
Stel, gemeente Renkum gaat in zijn geheel samen met een andere gemeente. Wat moet dan zoveel mogelijk hetzelfde blijven zoals nu? (n=1402)

Maximaal 5 antwoorden

Zo'n 70% van de antwoorden onder 'Anders, namelijk' is tegen herindeling, uit vrees voor verlies van het dorpskarakter, hogere lasten en slechtere dienstverlening. Respondenten pleiten voor behoud van voorzieningen, betere communicatie en bescherming van de natuur.

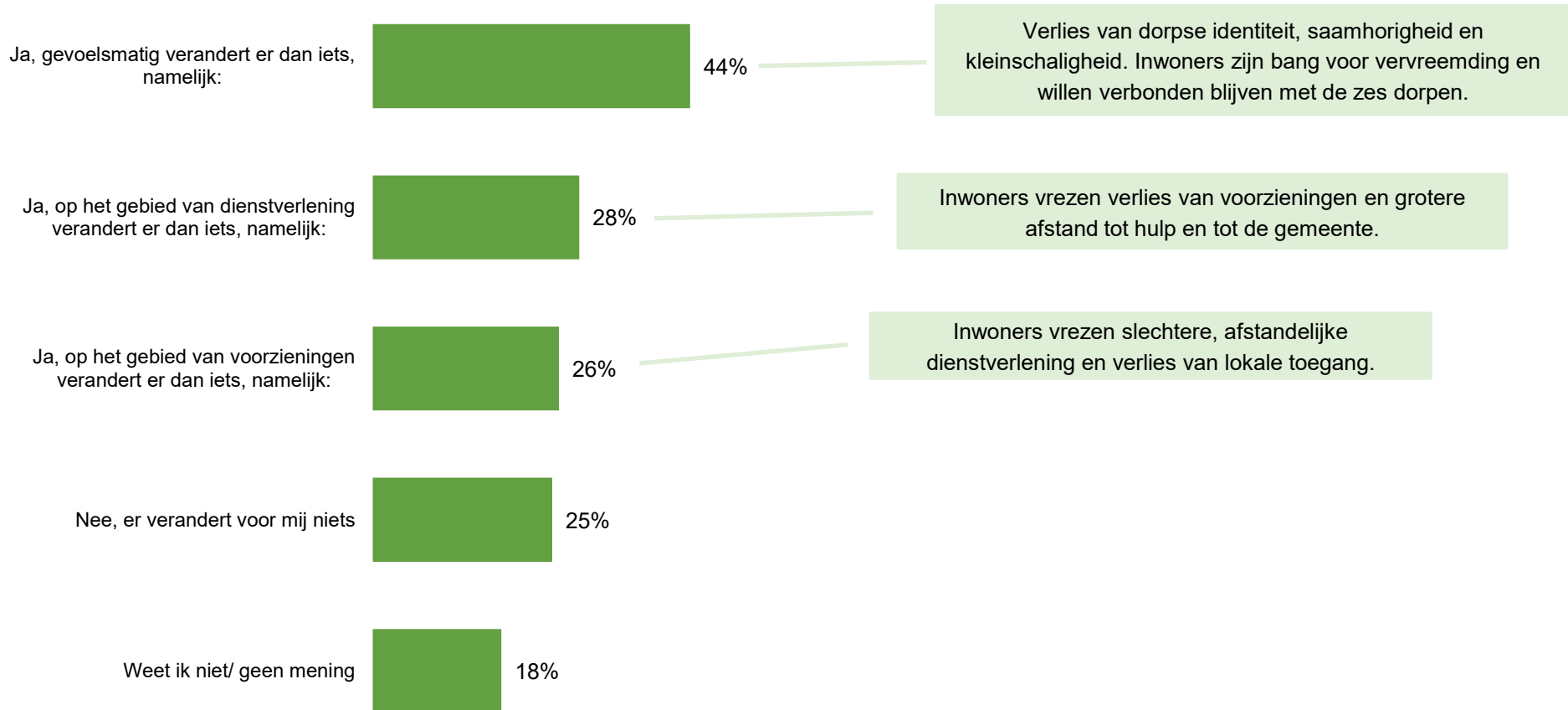
Hieronder staan de kernen/ dorpen van de gemeente Renkum. Bij welke gemeente deelt u een kern/dorp in als gemeente Renkum zou worden gesplitst? (n=1402)

Gevoel en dienstverlening belangrijkste veranderpunten bij mogelijke splitsing van Renkum

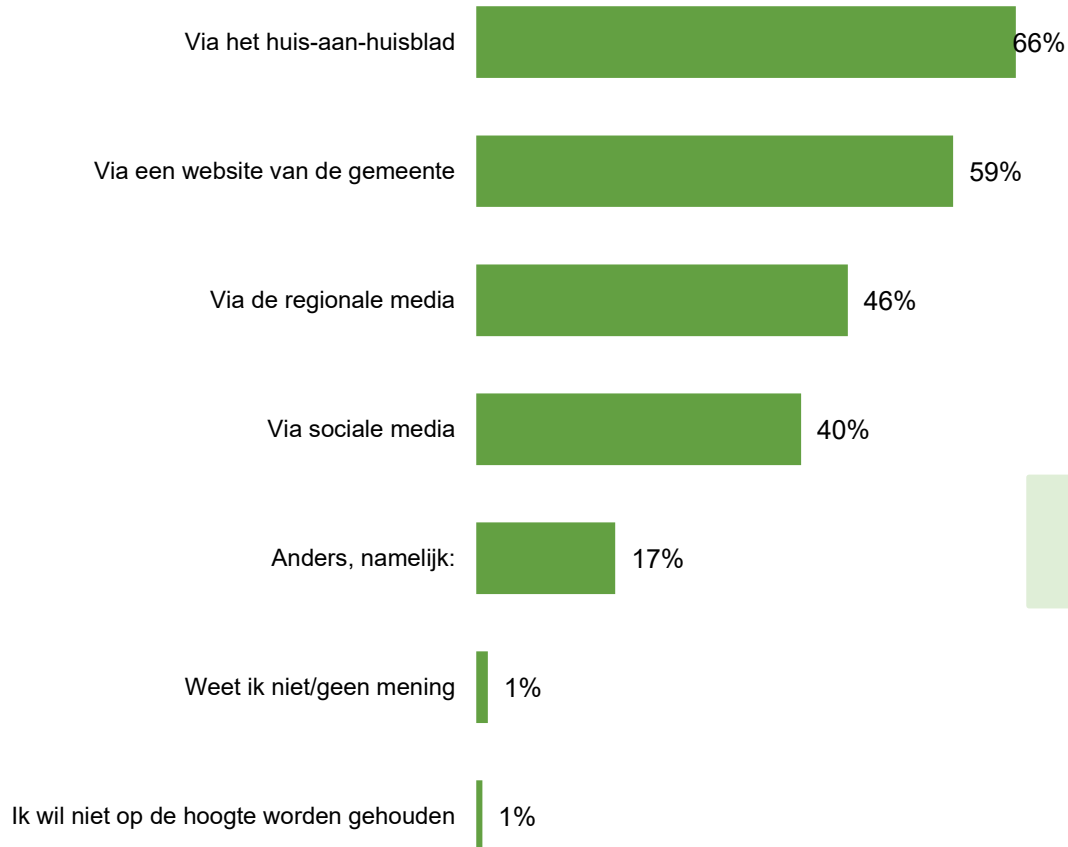
Stel, gemeente Renkum wordt gesplitst. Denkt u dat er dan iets verandert voor u? (n=1402)

Meer antwoorden mogelijk

Hoe zou u graag op de hoogte worden gehouden over de vervolgstappen van een mogelijke herindeling of splitsing van de gemeente Renkum? (n=1402)

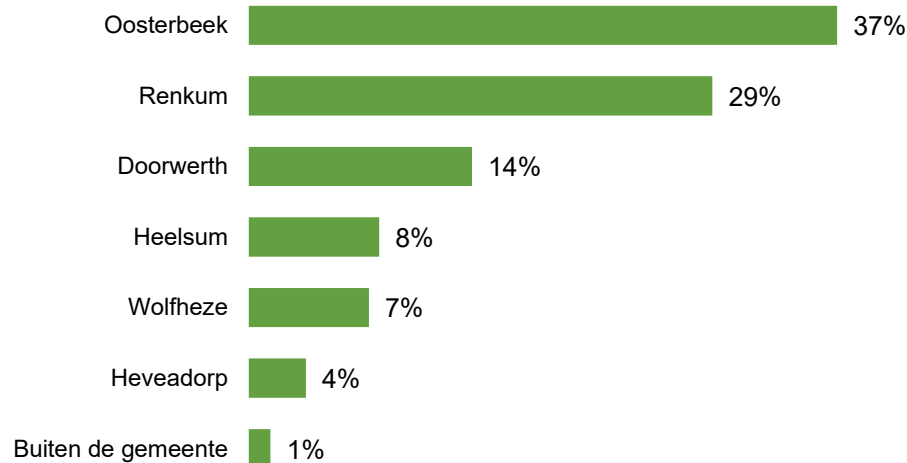
Meer antwoorden mogelijk

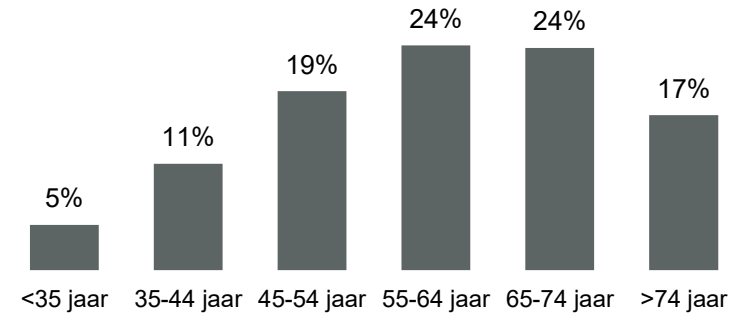
Inwoners willen vooral via e-mail en post geïnformeerd worden, eventueel aangevuld met bijeenkomsten en nieuwsbrieven.

Bijlagen

Woonplaats (n=1402)

Leeftijd (n=1402)

Binnen dit panelonderzoek zijn de resultaten gewogen naar woonplaats. Hiermee zijn de resultaten gecorrigeerd om de mogelijke invloed van de niet geheel representatieve steekproef weg te nemen. Meer informatie over de weging staat in bijlage 2 weergegeven.

Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid

Elke steekproef geeft afwijkingen ten opzichte van de werkelijkheid, maar de uitkomsten moeten een zo goed mogelijk beeld geven van de populatie. In kwantitatief onderzoek is het gebruikelijk om te spreken van een statistisch betrouwbaar verschil, als de afwijking zo groot is dat deze niet door toeval wordt veroorzaakt. Het betrouwbaarheidsniveau is gedefinieerd als 1 (100%) minus het significantieniveau. Het is gangbaar uit te gaan van een significantieniveau van 5%. Dan is er sprake van een betrouwbaarheidsniveau van 95%. Dat wil zeggen dat, als het onderzoek op dezelfde wijze en op hetzelfde moment zou worden herhaald, de uitkomsten in 95% van de gevallen hetzelfde beeld zouden geven.

De nauwkeurigheid (uitgedrukt in foutmarge) geeft het gebied van waarden aan, waarbinnen de werkelijke waarde in de populatie ligt. Een foutmarge van bijvoorbeeld 5%, betekent dat de werkelijke waarde van de totale populatie 5% hoger of lager kan liggen dan de waarde van de steekproef. Concreet: indien een onderzoeksuitkomst van de steekproef aangeeft dat 50% van de respondenten een rapportcijfer 8 geeft voor een bepaald aspect, dan ligt dit percentage in werkelijkheid maximaal 5% boven of 5% onder deze 50%, ofwel tussen de 45% en 55%. Een foutmarge van 5% is gangbaar en algemeen geaccepteerd bij (statistisch) kwantitatief onderzoek.

Met het omvangrijke aantal respondenten dat heeft deelgenomen (1402) kunnen met 95% betrouwbaarheid en 2,52% nauwkeurigheid uitspraken worden gedaan op een algemeen niveau. De hoge betrouwbaarheid en nauwkeurigheid maken de data geschikt voor verdere analyses.

Weging

Binnen dit panelonderzoek zijn de resultaten gewogen naar woonplaats. Hiermee zijn de resultaten gecorrigeerd om de mogelijke invloed van de niet geheel representatieve steekproef weg te nemen. Dit is een gangbare werkwijze in statistisch kwantitatief onderzoek. Personen in ondervertegenwoordigde groepen krijgen een gewicht groter dan 1 en tellen relatief zwaarder mee in het totaalresultaat, personen in groepen met een oververtegenwoordiging krijgen een gewicht kleiner dan 1.

Vanwege de ondervertegenwoordiging van respondenten uit Heelsum, krijgt een respondent uit deze groep bijvoorbeeld weegfactor 1,36 en een respondent uit Wolfheze (die oververtegenwoordigd is) weegfactor 0,77. Weegfactoren mogen niet te groot zijn (een groep in een steekproef met een aandeel van bijvoorbeeld 5%, kan niet worden 'opgeblazen' tot 50%). Doorgaans wordt een maximale weegfactor van 3 en een minimale weegfactor van 0,5 gehanteerd. Indien gewenst kan de tabel met alle gehanteerde weegfactoren opgevraagd worden.

Door de weging zijn de resultaten representatief over woonplaats.